

Napközbeni kisgyermekellátás

tájékoztató füzet | 2013

Kedves Olvasó!

A gyermek fejlődéséhez oltalmazó, védő szeretetre, családra van szüksége, mely támogatást, mintát ad számára és segíti őt személyiségének harmonikus kialakulásában. A családoknak e sokrétű és nehézségekkel teli feladatában segítségre, megerősítésre van szüksége.

A csecsemő teljes mértékben a családra, elsősorban az édesanyára van utalva. Később a testi-, értelmi-, érzelmi fejlődése során egyre jobban kezd kibontakozni a szoros anya – gyereki kötelékből. Vágyik az önállóságra – öntevékenységre – külső kapcsolatokra.

Ez a körülmény is hozzájárul ahhoz, hogy a család előbb vagy utóbb döntéshelyzetbe kerül: a „napközbeni ellátás” számos formái közül vajon melyiket válassza gyermeke számára? Melyik szolgáltatási forma felel meg legjobban elvárásaiknak? Hol érzik a legnagyobb biztonságot, odafigyelést?

A választás nem könnyű, hiszen viaskodik egymással a lelkiismeret, a szülői szeretet, az anya önérvényesülésének igénye és a kényszerítő körülmények is. Ám a döntés megszületik, mely az egész család életében változásokat hoz. Ebben a választásban nyújt segítséget ez a szakmai füzet, hogy az ismeretek birtokában a legoptimálisabb döntés születhessen.

TARTALOM

I. Bölcsőde	1
II. Családi napközi	10
III. Egyéb szolgáltatások	12
IV. Óvoda, iskola	13
V. Alternatív ellátás – házi gyermekfelügyelet – játéktár – nyári tábor	14
VI. Székesfehérvár Megyei Jogú Város napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményei, szolgáltatásai	15

A kisgyermek napközbeni ellátását több intézmény, szolgáltatás kínálja. *A 3 év alatti gyermekek ellátásában a legjelentősebb a testi szükséglet kielégítése, de a nevelés – tanulás és az egészségügyi szemlélet is kiemelt szempont.*

Az intézményektől és szolgáltatóktól alapvető elvárás, hogy jó minőségben elégték ki a gyermekek különböző testi-lelki szükségleteit, segítsék a kisgyermeket nevelő családokat gyermeknevelési, gondozási problémájuk megoldásában és támogassa az anyákat szülői szerepük ellátásában.

I. Bölcsőde

A szolgáltató intézmények közül a bölcsőde az alapellátás keretén belül alaptevékenységként napközbeni ellátást, nevelést, gondozást, felügyeletet, étkezést biztosít 3 éves korig a családban nevelkedő gyermekek számára. Segíti ezzel a szülők munkavégzését, munkaerőpiacra való visszatérését, képzéseken való részvételét.

Az intézmény így a családi nevelés kiegészítője, támogatója lesz, megfelelő alapokat biztosítva a gyermek optimális fizikai, emocionális és szociális szükségleteihez. A bölcsődék célja ugyanis az, hogy elősegítse a gyermekek fejlődését érzelmi és értelmi intelligenciájuk kibontakoztatásával.

A gyermek fő tevékenysége ebben a korban még a játék, de több is annál, hiszen a kicsik a játékon keresztül tanulják, tapasztalják meg szűkebb és tágabb környezetüket. Kíváncsiságuk, tapasztalási vágyuk viszi előre őket a tanulásban, a felmerült nehézségek leküzdésében.

A hatályos jogszabályok kimondják: a **bölcsődei ellátás** a gyermek 20 hetes korától 3 éves koráig vehető igénybe, illetve az év december 31. napjáig, melyben a 3. életévét betölti a gyermek. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életévének betöltéséig jogosult erre az ellátási formára.

A felvételt a szülő vagy más törvényes képviselő kezdeményezheti az általa kiválasztott bölcsőde vezetőjénél legalább 1–2 hónappal, esetenként a „**beszoktatás**” kezdete előtt akár fél évvel is a férőhelyek biztosítása és a beszoktatáshoz szükséges idő miatt.

A szülőknek azt is szem előtt kell tartani, hogy a bölcsődék **nyitva tartási ideje** szabályozott. Az intézmény többnyire figyelembe veszi a szülők többségének munkakezdését és befejezését, de jó körülmények között tájékozódni ezen a téren is.

Általában a bölcsődék nyitva tartási ideje napi 10–13 óra.

Ünnepnapokon, hivatalos munkaszüneti napokon a nyitva tartás szünetel. A nyári hónapokban a családok szükségleteit figyelembe véve az intézményfenn tartó dönti el mikor zár be. A gyakorlat azt mutatja, hogy a nyári szünet a bölcsődékben 1–3 hétig tart.

A bölcsődei **gyerekcsoportok létszáma** törvényben szabályozott, legfeljebb 10–14 fő lehet. Csoportok alakítása lehetőség szerint életkoronként (csecsemő, típegő, kisdud) történik. A bölcsődei alapelvekben megfogalmazott, hogy az ellátás teljes időtartama alatt az intézmény a hely és személyi állandóságot biztosítsa az apróságok számára.

„*Saját*” kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe az új jövevényt, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációját és nem utolsó sorban szoros kapcsolatot ápol a szülőkkel.

A bölcsődében a gyermekek soha nem maradnak közvetlen felügyelet nélkül akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

Az azonos korú gyermekek biztonságos és maradéktalan ellátásának feltétele **a csoport napirendje**.

A családi és a bölcsődei napirendet össze kell hangolni és fontos, hogy rugalmasságával a gyermek egyéni igényei a lehető leghamarabb kielégítést nyerjenek. Rendszerességgel elérhető, hogy a csöppségek eligazodjanak az intézményi ellátás keretei között, mert csak így érzik magukat biztonságban. Jó napirend esetén jut megfelelő idő a pihenésre, levegőzésre, a közös és az önálló játéokra. A gondozás jó hangulatban, biztonságos környezetben történik.

A bölcsődék helyiségeit, tárgyi körülményeit a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játé-

kokkal szerelik fel. A gyermekasztalok, ülőkék, játékpolicok, kanapék célszerű elhelyezésével nyugodt, elkülönített játszóhelyek alakíthatók ki, így elegendő hely jut a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz egyaránt.

A *csoportszobák* alapterülete megfelel a férőhelyszámnak.

A csecsemők, a járni tanulók számára biztonságos hempergő, elkerített szobarész biztosított. A puhaságot játszópárnákkal, ülőpárnával, kuckóval, mesesarokkal, pihenési lehetőségekkel biztosítják.

Saját helye van a gyermekeknek az asztaloknál. Állandó hely, jellel ellátott saját ágy adott a nyugodt alváshoz.

A fürdőszoba a gondozáshoz használt terület. Biztonságosan megközelíthető kialakításával, felszerelésével, segíti a gondozás folyamatosságát.

A gyermekvéde és mosdó lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, helyes szokások kialakításához. A gyermeköltöző, pelenkázó, gyermekszék érkezéskor és távozáskor segít az öltözésnél – vetkőzésnél.

A gyermekek váltóruhája, otthoni játéka, alvási rituálé kellékei a jellel ellátott szekrényekben helyezhetők el. A szülők számára is biztosítottak a várakozáshoz szükséges feltételek.

A gyermekek *saját ruhában*, lábbeliben tartózkodnak a bölcsődében. A törülköző és az ágynemű bölcsődei, melyek jellel ellátottak; mosása, fertőtlenítése az intézményben biztosított.

A **játszóudvarok** változatos mozgáslehetőséget kínálnak minden évszakban a rögzített és mobil játékokkal (mászókák, labdák, motorok, autók, stb.), homokozóval.

Telente a hó és szánkózás örömeinek megélésére van lehetőség.

Nyaranta legtöbb helyen vizezési-pancsolási lehetőséget is biztosítanak az apróságok számára.

A játékkészlet összeállítását az egészségügyi és a pedagógiai szempontok, a gyermekcsoport összetétele, a csoport létszáma határozza meg. Fontos a biztonságos környezet, a jó minőség, a korszerű, több területet fejlesztő eszköz. Ma már többségében természetes anyagú és színű játékokat kínálnak a bölcsődék funkciók szerint csoportosítva, gyermekmagasságban elhelyezve.

A nagycsoportokban általában babakonyha, fodrászszarok, bolt is kialakításra kerül. A nemi identitás formálódását erősítik a „fiús” és „lányos” játékok.

Ötletes, házilag készített játékok, hangszerek, bábok is bővíthetik az intézmények játékkészleteit.

formálható, házi készítésű só-liszt és főzött gyurmát is használnak a gyermekek.

Mozgásfejlesztők (labda, ugrálók, kisautó) a szobákban is használatosak.

A játékok fertőtlenítése, cseréje, épiségeinek ellenőrzése intézményi szinten rendszeres.

A kognitív képességeket különböző logikai játékokkal (kirakók, dominók) fejlesztik. Legtöbb korcsoportban ismeretadó és mesélő képeskönyvek is vannak.

Az alkotó tevékenységekhez biztosított a firkalap, a rajzpapír, a zsírkréta és a gyurma. Legtöbb helyen könnyen

A **bölcsőde étrendje** az egészséges fejlődést szolgálja. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálnak. A gondosan összeállított étrend mellett az is fontos, hogy azt a gyermek jó étvággal el is fogyassza!

Ehhez szükséges:

- rendszeres játék a szabadban,
- időben történő rendszeres étkezés,
- az étkezés idején is biztosított a nyugalom és derűs légkör,
- a kínálás és az elfogadás tisztelete: „csak annyit egyen a gyermek, amennyi jól esik!”,
- az önállóság, öntevékenység és kompetencia segítése, tiszteletben tartása,
- a gyermek képességének, érettségének megfelelő esztétikus környezet és módszerek alkalmazása.

Étkezés ölben

Önálló ivás pohárból

Önálló csoportos étkeztetés

A bölcsőde napi 4 étkezést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), szomjoltásra vizet biztosít a gyermekek számára. A tápszeres gyermekek részére a gyermekorvos/háziorvos által felírt tápszert a kisgyermeknevelő készíti el. Az alternatív étrendek közül csak a szakszerűen összeállított és felügyelt szemivegetáriánus, illetve lakto-ovo vegetáriánus étrend alkalmazása elfogadott. Az egyéni tápanyag toleranciát az étkezéskor a bölcsőde figyelembe veszi, a kisgyermeknevelő felügyeli. A heti étrend a szülők számára a faliújságon mindig nyomon követhető.

Az élelmezéssel, étkeztetéssel kapcsolatos egyéb szabályokat a Megállapodás és a Házirend tartalmazza.

Beszoktatásról

A csecsemő és kisgyermek számára a környezeti miliő – személyek, tárgyak – állandósága adja meg a nyugalmat, segítve ezzel a testi és lelki fejlődést. A családból való részleges kilépés – a bölcsődei élet – komoly stressz a kisgyermek számára. Bölcsődébe kerüléssel megváltozik a fizikai, érzelmi, mikroszociális környezet, a napi ritmus, ami megkívánja a gyermektől és szülőtől egyaránt, hogy saját viselkedésmódját az új körülményekhez igazítsa. Ez az alkalmazkodás fokozatosan, szülői jelenléttel történik.

A beszoktatás (általában 2–3 hét) lényeges mozzanatai:

- a kezdeti időszakban a csoportban jelenlévő szülő, vagy a gyermek által jól ismert személy által nyújtott támogatás segíti az új helyzet elfogadását;
- a beszoktatás folyamatában a gyermek teherbíró képessége a mérvadó, ez határozza meg a beszoktatás ütemét, idejét;
- fokozott információcsere az ellátást nyújtó és az igénylő között;
- kölcsönös bizalom, segítőkészség és empátia szükséges a folyamatban együttműködő felnőttek részéről.

A beszoktatásnak ez a formája közvetlenül segíti a gyermek zökkenőmentes adaptációját, de lehetőséget kínál a szülőnek is, hogy belülről ismerje meg az intézmény életét, az ott megvalósuló gondozó-nevelő munkát.

A családokkal történő kapcsolat a beszoktatást követően tovább erősödhet az intézmény által kínált különböző programokon: napi találkozások (szóban, írásban), szülőcsoportos beszélgetések, családi délutánok.

Első bölcsődei nap – ismerkedés az apával együtt

A bölcsődék által nyújtott alapellátáson túli szolgáltatások

Játszócsoportok: a szülőkkel érkező gyermekeket a nap bizonyos szakában fogadja csak a kisgyermeknevelő. Közösségteremtő a gyermeknek és az anyának egyaránt.

Időszakos gyermekfelügyelet a szülők elfoglaltságától függően alkalmasszerűen vagy rendszeresen: néhány órára, vagy egész nyitva tartási időre vehetik igénybe ezt a szolgáltatást a szülő által kért napokon a gyerekek.

Ebben a közösségben a gyermekek - az ellátás formájától függetlenül - teljes jogú tagként vannak jelen a csoportban; a beszoktatás módszere megegyezik az alapellátásnál megfogalmazottakkal. Az eltérés a személyi térítési díj megállapításában jelentkezik.

Játék - tanulás

Legfőbb motiválója a gyermeki kíváncsiság, érdeklődés. A kicsik örömeiket lelik az egész folyamatban és annak eredményében egyaránt. A tanulás a bölcsődében tevékenységbe ágyazottan történik. Legfőbb területei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék a felnőttel és a társakkal, együttes tevékenységek, kommunikáció.

Ebben az életkorban még a tanulás az utánzáson, játékos tapasztalatszerzésen alapul. A beszédminta, beszédkezd kialakítása a kisgyermekkorban tanulás egyik fontos eleme, ami a kisgyermeknevelő segítségével a felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek kapcsolatban valósul meg. Fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, inger gazdag környezettel érhető el, hogy a gyermek nyitottan, érdeklődéssel forduljon a környezet felé, kedve legyen aktívan kezdeményezni, tevékenykedni.

Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítik a gondozók a megértést, a feldolgozás folyamatát. Ez a gyermekek számára követhető, pozitív minta, melyet értenek és elfogadnak. Direkt, teljesítményelváráshoz kötött ismeretadásnak nincs helye a bölcsődében.

A gyermekek egymás közötti kapcsolatát jellemzi, hogy szívesen tartózkodnak egymás közelében, utánozzák egymás játékát, egyikük viselkedése minta a másik számára.

A közösségbe kerülve meg kell tanulniuk az egymáshoz való alkalmazkodást: hogyan tudják saját akaratukat érvényesíteni, a másikat elfogadni, így tanulnak meg kompromisszumot kötni.

Étkezés közben azt is megtanulják, hogy „*nem nyúlunk a másik tányérjába*”.

A 2–3 évesek közösségében a társak nem irányítják úgy a másik viselkedését, mint a felnőttek, de nem is segítik azt, így a kibontakozásra, saját határaik megtapasztalására nagyobb lehetőségük van a kicsiknek. Megtapasztalják, hogy ha el akarnak érni valamit, tenni kell érte. Így tevékenységükben egyre határozottabban megjelenik a problémamegoldó gondolkodás. Önmagát sok tekintetben összehasonlítja társaival és ez ösztönzi a gyakorlásra, az új kigondolására, fejleszti képességeit, növeli önbizalmát.

A bölcsődei ellátás – a feltételek megléte mellett – a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére igényelhető. Az **ellátás térítésköteles**, melyet a szülőnek vagy törvényes képviselőnek kell megtéríteni a bölcsődevezető által megállapított személyi térítési díj szerint.

A szolgáltatás megkezdésekor a szolgáltató (bölcsődei intézmény) és az igénybevevő (szülő) MEGÁLLAPODÁS-t köt, mely

- a felek adatait,
- az ellátás kezdetét, az intézményi ellátás időtartamát,
- a gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját,
- személyi térítési díjra, annak megfizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszüntetésének módját tartalmazza.

Ellátást meghatározó szabályzók:

- 1997. évi XXXI. törvény
- Bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályai
- Bölcsődék országos alapprogramja

II. Családi napközi

A munkaerő kínálattal rendelkező nagyobb városok vonzáskörzetében a gyermekintézmények túlszűfoltak, így sok esetben a gyermekintézmények a felvételi kérelmet helyhiány miatt visszautasítják. Megoldatlan a helyzet a kistelepüléseken is, ahol néhány kisgyermek ellátására bölcsődét létrehozni egyelőre túl költséges. A hiányzó intézményi férőhelyek pótlására szolgálnak a **családi napközik**, melyek 20 hetes kortól 14 éves korig fogadják a gyermekeket az adott korosztály ellátására vonatkozó szakmai irányelveknek megfelelően.

Ez azt jelenti, hogy bölcsőde, óvoda, illetve az iskolai napközi, vagy tanulószoba helyett a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyelet és étkezés a szakhatóságok által is engedélyezett családi napköziben is megoldható. Egy családi napközi legfeljebb 5 fős létszámmal működhet, kivéve, ha a szolgáltatónak van segítsége. Ekkor még további 2 gyermek ellátására van lehetőség.

A gyermekekkel az ellátást nyújtó legtöbbször saját háztartásában foglalkozik a gyermekek fogadására megfelelően kialakított lakrészben, de a szolgáltatás gyakran külön csak a gyermekek fogadására kialakított ingatlanon működik, melyek nagyon népszerűek a szülők és a gyerekek körében.

Az ellátás a munkát vállaló szülők számára ad lehetőséget kisgyermekük ellenőrzött körülmények között történő napközbeni elhelyezésére, az alapellátáson túl szolgáltatások igénybevételére (játszóház, családi programok, gyermek felügyelet). Tevékenységük összekapcsolható a gyermekjóléti alapellátás más hasonló jellegű segítő formáival. Előnye, hogy saját lakókörnyezetben bármilyen kisszámú igény kielégítésére alkalmas, ezért a hagyományos intézményeknél gyorsabban, rugalmasabban tud alkalmazkodni a változó elvárásokhoz.

Ez az intézményi forma is működési engedélyhez kötött, a szociális és gyámhivatal szakmai irányításával definiált elvárások és feltételek szerint ellenőrzötten működik, ahol legfőbb tevékenység szintén a játék.

Az ellátást nyújtó szolgáltató a gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légtér és eszköz biztosításával tudja segíteni, követve a gyermekek kezdeményezéseit.

Az ellátást nyújtó személy a játék területek kialakításánál figyel arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, piszkolással járó tevékenységek (festés, vizezés) végzésére és aktív mozgásra egyaránt.

A játékoknak állandó helyük van, ez rendszeretetre és önállóságra ösztönzi a gyermekeket. Segíthetnek teríteni, zöldséget tisztítani, kertet rendezni.

Az iskolások tevékenységének fontos része a tanulás, amely az aktuális házi fel-

adat elkészítésén túl magában foglalja a különböző tanulási technikák elsajátítását a gyermek képességeinek, igényeinek megfelelő segítséget, gyakorlati lehetőséget.

A szolgáltató csak a szülővel előzetesen egyeztetett módon és mértékben vehet részt a gyermek tanulásában, figyelembe véve saját kompetenciáját és

szerephatárait. Tiszteletben kell tartania azt is, ha a szülő nem kéri, hogy a gyermek a családi napköziben tanuljon.

A gyermekek szükségleteinek kielégítése – a gyermekek különböző életkora miatt – körültekintő szervezést igényel.

A gondozás – nevelés terén a bölcsődéhez hasonló alapelvek valósulnak meg:

- a szülők elsődleges szerepének elfogadása, együttműködés,
- gondozás közben történő nevelés, ismeretadás,
- egyéni szükségletet figyelembe vevő bánásmód,
- állandóság, rendszeresség a tevékenységekben és elvárásokban,
- a gyermek elfogadása, személyének megbecsülése,
- a szülőkkel egyeztetett egységes nevelői hatások alkalmazása.
- az aktivitás és öntevékenység támogatása a kezdeményezések pozitív elfogadásával, ösztönző nevelői attitűddel.

Az **ellátás** itt is, mint a bölcsődékben, **térítésköteles**, és a Felek a szolgáltatás megkezdésekor a bölcsődei feltételeknél leírtak szerint MEGÁLLAPODÁS-t kötnek.

Ellátást meghatározó szabályzók:

- 1997. évi XXXI. törvény
- Családi napközi működésének szakmai szabályai

III. Egyéb szolgáltatások

Házi gyermekfelügyelet a gyermek otthonában biztosít felügyeleti szolgáltatást a gyermek 20 hetes korától az általános iskola befejezéséig (14 éves) bármely, ebbe az életkorba tartozó gyermek számára.

A szolgáltatás célja: az a család is kapjon segítséget, aki valamilyen oknál fogva nem tudja igénybe venni gyermeke számára a napközbeni intézményes ellátás szolgáltatásait (bölcsőde, családi napközi, óvoda, iskolai napközi).

A szolgáltatás tartalma: felügyelet, gondozás, kísérés; a szülő által meghatározott étkeztetés.

Kinek ajánlható a házi gyermekfelügyelet?

- a többműszakos munkarendben vagy váltott műszakban dolgozó szülők gyermekének, a napközbeni ellátást nyújtó intézmények nyitva tartási idején túl;
- eltérő fejlődésű gyermeket nevelő családoknak felügyeletre, a gondozás segítségére;
- egyedül álló szülő esetében, ha más segítsége nincs az elfoglaltsága idejére;
- a szülő tanulmányainak idejére, ha iskolai elfoglaltsága van;
- a szülőnek probléma a munkahelyről való távol maradás a gyermek betegsége idején, a lábadozás időszakában;
- ikergyermekek születésekor;
- a gyermeket ellátó szülő betegsége, kórházi kezelése idején, ha ezt a család más formában nem tudja megoldani.

A gyermekfelügyelet egyéb indokkal is kérhető, ha a szolgáltató ezt vállalkozás formájában nyújtja. Az **ellátás** ebben az esetben is **térítésköteles**.

Családi gyermekfelügyelet esetén a szolgáltató saját életszerű tartózkodására használt lakásában fogadhat napközbeni felügyeletre, gondozásra 2 - 4 éves korig gyermekeket.

A szolgáltatást a családban nevelkedő gyermekek számára a szülő, vagy más törvényes képviselő kérheti. A szolgáltatás tartalma: nappali felügyelet, gondozás, nevelés és étkeztetés.

Ebben az ellátási formában legfeljebb 3 gyermek gondozható - a saját napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva. **Az ellátás térítésköteles.**

IV. Óvoda, iskola

A kisgyermek napközbeni ellátása 3 éves kortól az óvodákban, majd az általános iskolákban folytatódik. Az itt zajló oktatási, nevelési feladatokra, a nevelés körülményeire tájékoztató füzetünkben nem térünk ki. Néhány fontos információval azonban szeretnénk segíteni a 3 éves kort betöltő gyermekek szüleit.

Az **óvoda, általános iskolai napközi** szervezése, felügyelete és az ellátás tartalma a „köznevelési” törvény által meghatározott. Az óvodai ellátás a gyermek 3. életévét követően szervezhető. A pedagógiai intézményben a gyermekek napközbeni ellátása, felügyelete mellett az iskolára való felkészítés kap kiemelt szerepet.

2014. szeptember 1-től életbe lépő Nemzeti Köznevelési törvény szerint **kötelező lesz az óvodában történő ellátás azon gyermekek számára, akik a tárgy év augusztus 31. napjáig betöltik a 3. életévüket.** A kötelező óvodába járás első alkalommal a 2011-ben születettekre és a 2014. augusztus 31. napig a 3. életévüket betöltött gyermekekre vonatkozik. A nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt venni a fent meghatározott korcsoportnak.

Óvodai csoport szoba

A kötelezettség alól – a szülő kérésére – a védőnő és az óvodavezető egyetértésével a jegyző adhat felmentést. Ez a mentesség a gyermek 5. életévének betöltéséig adható!

Az óvodai ellátás a tankötelezettség elérésével zárul. A tanév kezdetétől, ha a gyermek a 6. életévét betölti, iskolába kell járnia. A tanulmányok megkezdéséről az óvoda vezetője, a szakértői bizottság, az iskola vezetője, illetve a szülő kérésére az iskolaérettséget vizsgáló szakértői bizottság dönt.

V. Alternatív ellátás – házi gyermekfelügyelet – játéktár – nyári tábor

Alternatív ellátás a szülő és gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató szabadidős szolgáltatás, mely prevenciós jelleggel bír a csellen-gés vagy veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Az alternatív ellátást játszótereken, játszóházakban nappali felügyelettel, sport rendezvényekkel kínálják a jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén. Az ellátottak köre a 10 éven felüli gyermekek populációja.

„**Játékközpont**” esetében olyan szolgáltatásról van szó, mely a játéktevékenység erejével alapozza meg a korai személyiségfejlődést, a társadalmi beilleszkedést és a képességek egyéni kibontakoztatását.

A szabad kreatív játék segíti a gyermeket emberré válni és a felnőtt embernek maradni. A program játékos, tanulási, művelődési lehetőséget jelent minden gyermek számára, erősíti a családokat és egyénre szabott szolgáltatásokat biztosít mindenkinek.

Nyári tábor szolgáltatásai július és augusztus hónapokban animátorok segítségével nyújtanak felügyeletet és programokat 3 – 8 éves gyermekek számára. A táborok többsége a felügyelet és a meghirdetett programok mellett a gyermekek életkorának megfelelően összeállított napi 3 étkezést is biztosít. **Az ellátás térítésköteles.**

VI. Székesfehérvár Megyei Jogú Város napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményei, szolgáltatásai

BÖLCSŐDÉK:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata III. sz. Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Kígyó u. 1/A., telefon: 22/312-606

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata (IV. sz.) Napraforgó Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Kisteleki u. 86/B, telefon: 22/311-685

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata VII.sz. Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Szeder u. 10., telefon: 22/315-558

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata VIII. sz. Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóváros ln., telefon: 22/312-932

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Speciális Fejlesztő Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, József A. u. 34., telefon: 22/312-537

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Százszorszép Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Ybl M. ltp., telefon: 22/317-441; 20/350-7542

Székesfehérvár Csemete Alapítvány
Csemete Gyermekcentrum Bölcsődéje
8000 Székesfehérvár, Budai út 56/A, telefon: 22/507-579

CSALÁDI NAPKÖZIK:

Pirkadattól Alkonyatig Alapítvány Palánta Csana
8000 Székesfehérvár, Mártírok u. 26., telefon: 30/642-1593

Székesfehérvári Csemete Alapítvány Csemete Családi Napközi
Székesfehérvár, Budai u. 56/A., telefon: 22/507-579; 30/391-6256

Napsugár a Családok Értékeinek Megőrzéséért Alapítvány
Napsugár Családi Napközi
Székesfehérvár, Pozsonyi u. 47., e-mail: napsugarcsana@t-online.hu

Mákvirág Virágai Gyermekekellátási és Szolgáltató Nonprofit Kft.
Mákvirág Családi Napközi
Székesfehérvár, Nefelejcs u. 79., e-mail: tunde.gyore@makvirag.org

Tölgyfa Gyermekjóléti Alapítvány Tölgyfa Családi Napközi
Székesfehérvár, Lövölde u. 28/3.,
e-mail: info@csaladinapkozi-szekesfehervar.hu

Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás Ákombákom I-II. Családi Napközi
Székesfehérvár, Kisteleki u. 48., e-mail: akombakom.bolcsi@gmail.com

Zöld Eperke Családi Napközi Nonprofit Kft. Zöld Eperke Családi Napközi
Székesfehérvár, Ikva u. 1., e-mail: info@zoldeperke.hu

Székesfehérvári Evangélikus Egyházközösség Kuckó Családi Napközi
Székesfehérvár, Szekfű Gyula u. 1., e-mail: evkucko@gmail.com

KICSI KINCSEM Családi Napközi Nonprofit Kft.
KICSI KINCSEM I-II. Családi Napközi
8000 Székesfehérvár, Rába u. 32/B

Pirkadattól Alkonyatig Alapítvány „Jázminág” Családi Napközi
8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 26., telefon: 30/642-1593

Püspökkert Csana Nonprofit Kft. „Püspökkert” Családi Napközi
8000 Székesfehérvár, Püspökkertváros 13.

Ákombákom Alapítvány Ákombákom 3. Családi Napközi
8000 Székesfehérvár, Havranek J. u. 79.

Ákombákom Alapítvány Ákombákom 4. Családi Napközi
8000 Székesfehérvár, Havranek J. u. 7.

ALTERNATÍV ELLÁTÁS – HÁZI GYERMEKFELEGYELET – JÁTÉKTÁR – NYÁRI TÁBOR

Székesfehérvári Csemete Alapítvány Csemete Családi Napközi
Székesfehérvár, Budai u. 56/A, telefon: 22/507-579; 30/391-6256

Közösségi Családi Szolgáltatások
• MAROSHEGY •

A szakmai füzetek sorozat 2. megjelent példánya az Új Széchenyi terv keretében kiírt „Közösségi családi szolgáltatások fejlesztése Maroshegy városrészben” című Európai Uniós pályázat keretében került kiadásra.

A nyertes pályázók a Pirkadattól Alkonyatig Alapítvány és konzorciumi partnerei, a Fejér Paktum Egyesület és a Sziti Szociális Egyesület.

A program keretében még 3 füzet kerül kiadásra, melyekben további hasznos tanácsok információk olvashatók az adott témákban:

KISGYERMEK A CSALÁDBAN
GAZDÁLKODJ OKOSAN!
ZÖLD HÁZTARTÁS

Szerző:

Pangea Petény Tanácsadó Kft. megbízásából
Palkovics Józsefné szakértő

Felelős kiadó:

Fejér Paktum Egyesület, 2013.
tel.: +36 30/569 86 83
www.fejerpaktum.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.